

Luhangan kunnan asiointiliikenne

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 10.02.2026 § 10

Valmistelija: Hyvinvointijohtaja Vuokko Lehtonen

Suomen lainsäädäntö ei velvoita kuntia tarjoamaan asiointiliikennettä kaikille asukkaille. Kuntalain mukaan kunnan vastuut ja tehtävät on määriteltävä, mutta kunnilla on harkintavaltaa tällaisen palvelun järjestämisessä. Useat kunnat ovat kuitenkin päättäneet järjestää asiointiliikenteen. Erityisesti näin on toimittu maaseutualueilla, joissa julkisen liikenteen tarjonta on rajallista tai puuttuu kokonaan. Asiointiliikenne edistää ja ikääntyneiden mahdollisuuksia asua omassa kodissaan, sekä tukee heidän kokonaisvaltaista hyvinvointiaan. Kuljetukset tukevat kuntalaisten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä, mikä on kunnan hyvinvointisuunnitelman keskeinen tavoite. Liikkumisen turvaaminen erityisesti ikäihmisille ja heikommassa asemassa oleville edistää toimintakykyä ja hyvinvointia.

Viime vuosina asiointikuljetuksia on järjestetty Tammijärveltä ja Luhangan kirkonkylältä seuraavasti.

Kaikille avoin asiointiliikenne, vuoden 2025 asiointikyydit

Luhangan kirkonkylä (tori) – Joutsa – Luhangan kirkonkylä

Kerran kuukaudessa, joka kuukauden 1. perjantai

Lähtö Luhangan kirkonkylältä n. klo 9.00

Paluu kauppakeskus Perttulasta (Keskustie 3, Joutsa) klo 11.15

Tammijärvi – Joutsa – Tammijärvi

Kaksi kertaa kuukaudessa, joka kuukauden 2. ja 4. torstai

Lähtö Tammijärven taajama-alueelta n. klo 9

Paluu kauppakeskus Perttulasta (Keskustie 3, Joutsa) klo 11.00

Luhangan kirkonkylä (tori) – Tammijärvi (pankki, apteekki) – Luhanka

Kerran kuukaudessa, joka kuukauden 3. perjantai

Lähtö Luhangan kirkonkylältä n. klo 9

Luhangan kunnan asiointiliikenne on päättynyt 31.12.2025, minkä takia luottamushenkilöt ovat vastaanottaneet asiasta useita palautteita. Kuntalaiset toivovat asiointiliikenteen jatkuvan. Mikäli päädytään jatkamaan asiointiliikennettä siinä, olisi perusteltua tarkemmin vielä huomioida tasapuolisuus.

Esittelijä: Hyvinvointijohtaja Vuokko Lehtonen

Päätösehdotus: Sivistys- ja hyvinvointilautakunta esittää kunnanhallitukselle, että kunnassa järjestettävä asiointiliikenne jatkuisi 1.3.2026 alkaen.

Päätös: Esitys hyväksyttiin tarkennuksella, että asiointiliikennettä Luhangan kunnassa järjestettäisiin 4 kertaa kuukaudessa.

Valmistelija: Kunnanjohtaja Tuomo Kärnä

Asiointiliikennettä ei ole suunniteltu vuoden 2026 toiminnaksi eikä siihen ole varattu rahoitusta vuoden 2026 budjettiin. Sama tilanne oli myös vuoden 2025 osalta. Mikäli palvelua tuotettaisiin tasaisesti läpi vuoden olisi kustannus kunnalle noin 15-20.000 euroa vuodessa edelliset vuodet huomioon ottaen.

Lautakunta esittää asiointikyödin jatkamista ottamatta kantaa miten palvelu rahoitetaan. On ymmärrettävää että palvelun loppumisen johdosta tulee palautetta. On luonnollista että palvelua käyttänyt asiakas haluaa päästä kotiovelta taksilla asioimaan palveluiden lähelle kunnan rahoittamalla kyödyillä.

Liikenne- ja viestintävirasto on tieliikenteen toimivaltainen viranomaisen kuntien välisessä liikenteessä Luhangassa. Tämä tarkoittaa sitä, että ainoastaan kyseessä oleva virasto voi hankkia kaikille avointa liikennettä kuntakeskusten välillä. Viranomaisen suunnittelee ja hankkii liikenteet seudullisina kokonaisuuksia yhteistyössä alueen kuntien kanssa määräraharesurssit ja matkustajapotentiaalin huomioiden.

Viranomaisen hankkima koulupäiväliikenne välillä Luhanka-Joutsa on kaikille avointa ja sillä on mahdollisuus myös asioida kuntakeskusten välillä. Mikäli Luhangan kunta haluaisi nostaa liikenteen palvelutasoa eli lisätä vuoroja välille, tulisi liikenteelle olla kysyntää sekä rahoitus kunnalta.

Kunta ei voi järjestää kahden kunnan välistä säännöllistä liikennettä.

Keski-Suomen hyvinvointialue järjestää myös kuljetuspalveluita:

Sosiaalihuoltolain mukainen harkinnanvarainen kuljetuspalvelu on tarkoitettu henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden tai muun toimintakykyä alentavan syyn takia, ja jotka tarvitsevat palvelua asiointiin tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi. Kuukaudessa myönnetään enintään kahdeksan yhdensuuntaista matkaa asiointiin lähimpään taajamaan.

Liikkumisen tuki – vammaispalvelut on tarkoitettu henkilöille, jotka eivät vammaisuutensa vuoksi pysty käyttämään julkista liikennettä. Yksi tukimuoto on kuljetuspalvelu, missä asiakas käyttää taksia liikkumiseen.

Terveystuon matkoihin käytetään yhteiskunnan tukemaa Kela-taksia.

Yleisesti ottaen ei ole kunnan perustehtävä kuljettaa kuntalaisia kotiovelta arkisille asioille. Kunnan rahoittaman asiointiliikenteen loputtua on hyvä huomata, että palvelu on jatkunut sen jälkeen normaalisti asiakkaiden itsensä maksamana palveluna eli toisin sanoen markkinaehtoisesti.

Kokonaisuus on hyvä esimerkki siitä, että kunnan ei tulisi toimia perustehtävänsä ulkopuolella varsinkaan silloin, kun palvelussa on olemassa luonnolliset markkinat.

Esittelijä: Kunnanjohtaja Tuomo Kärnä

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää, että lautakunnan esitys ei johda toimenpiteisiin eikä kunta valmistele asiointiliikenteen uudelleen käynnistämistä.

Päätös: Kunnanhallitus päätti palauttaa asian valmisteluun.